

Jayanteya Gita from Shrimad Bhagavata

——
జాయంతేయగీతా శ్రీమదాభగవతాంతర్గతా

——
Document Information

Text title : jAyanteyagItA shrImadbhAgavatAntargatam

File name : jAyanteyagiitaa.itx

Category : gItA, giitaa

Location : doc_giitaa

Description-comments : Bhagavata Purana sknadha 11 adhyAya 2-5

Latest update : December 29, 2022

Send corrections to : sanskrit@cheerful.com

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

December 29, 2022

sanskritdocuments.org

జాయంతేయగీతా శ్రీమదాభిగవతాస్తర్గతా

ఏకాదశస్కంధే అధ్యాయాః ౨-౫

ద్వితీయోఽధ్యాయః - ౧౧. ౨

శ్రీశుక ఉవాచ

గోవిందభుజగుప్తాయాం ద్వారవత్యాం కురూద్వహా ।

అవాత్సీన్నారదోఽభీష్టం కృష్ణోపాసనలాలసః ॥ ౧ ॥

కో ను రాజన్నిస్త్రియవాన్ ముకున్దచరణామ్బుజమ్ ।

న భజేత్సర్వతో మృత్యురుపాస్యమమరోత్తమైః ॥ ౨ ॥

తమేకదా తు దేవర్షిం వసుదేవో గృహోగతమ్ ।

ఆర్చితం సుఖమాసీనమభివాద్యేదమబ్రవీత్ ॥ ౩ ॥

వసుదేవ ఉవాచ

భగవన్ భవతో యాత్రా స్వస్తయే సర్వదేహినామ్ ।

కృపణానాం యథా పిత్రోరుత్తమశ్లోకవర్తమామ్ ॥ ౪ ॥

భూతానాం దేవచరితం దుఃఖాయ చ సుఖాయ చ ।

సుఖాయైవ హి సాధూనాం త్వాదృశామమ్యతాత్మనామ్ ॥ ౫ ॥

భజన్తి యే యథా దేవాన్ దేవా అపి తథైవ తాన్ ।

చాయేవ కర్మసచివాః సాధవో దీనవత్సలాః ॥ ౬ ॥

బ్రహ్మాంస్తథాపి పృచ్ఛామో ధర్మాన్ భాగవతాంస్తవ ।

యాన్ శ్రుత్వా శ్రద్ధయా మర్త్యో ముచ్యతే సర్వతోభయాత్ ॥ ౭ ॥

అహం కిల పురానస్తం ప్రజార్థో భువి ముక్తిదమ్ ।

అపూజయం న మోక్షాయ మోహితో దేవమాయయా ॥ ౮ ॥

యథా విచిత్రవ్యసనాదభివద్భిర్విశ్వతోభయాత్ ।

ముచ్యేమ హ్యజ్ఞసైవాద్ధా తథా నః శాధి సువ్రత ॥ ౯ ॥

శ్రీశుక ఉవాచ

రాజన్నేవం కృతప్రశ్నో వసుదేవేన ధీమతా ।
ప్రీతస్తమాహ దేవర్షిర్హ్రీః సంస్కారితో గుణైః ॥ ౧౦॥

నారద ఉవాచ

సమ్యగేతద్వ్యవసితం భవతా సాత్వత్సర్షభ ।
యత్ప్రవృత్తనే భాగవతాన్ ధర్మాన్స్త్యం విశ్వభావనాన్ ॥ ౧౧॥

శ్రుతోఽనుపరితో ధ్యాత ఆదృతో వానుమోదితః ।
సద్యః పునాతి సద్ధర్మో దేవవిశ్వద్రుహోఽపి హి ॥ ౧౨॥

త్వయా పరమకల్యాణః పుణ్యశ్రవణకీర్తనః ।
స్మారితో భగవానద్య దేవో నారాయణో మమ ॥ ౧౩॥

అత్రాప్యదాహరన్తీమమితిహాసం పురాతనమ్ ।
ఆర్షభాణాం చ సంవాదం విదేహస్య మహాత్మనః ॥ ౧౪॥

ప్రియవ్రతో నామ సుతో మనోః స్వాయమ్భువస్య యః ।
తస్యాగ్నిధ్రస్తతో నాభిర్పషభస్తతుతః స్మృతః ॥ ౧౫॥

తమాహుర్వాసుదేవాంశం మోక్షధర్మవివక్షయా ।
అవత్థిర్ణం సుతశతం తస్యాసీద్భ్రహ్మపారగమ్ ॥ ౧౬॥

తేషాం వై భరతో జ్యేష్ఠో నారాయణపరాయణః ।
విఖ్యాతం వర్షమేతద్యన్నామ్నా భారతమద్భుతమ్ ॥ ౧౭॥

స భుక్తభోగాం త్యక్త్యేమాం నిర్గతస్తపసా హరిమ్ ।
ఉపాసీనస్తత్పదపీం లేభే వై జన్మభిస్త్రిభిః ॥ ౧౮॥

తేషాం నవ నవదీప్వపతయోఽస్య సమస్తతః ।
కర్మతస్తప్రణేతార ఏకాశీర్ద్విజాతయః ॥ ౧౯॥

నవాభవన్ మహాభాగా మునయో హ్యార్థశంసినః ।
శ్రమణా వాతరశనా ఆత్మవిద్యావిశారదాః ॥ ౨౦॥

కవిర్షరిరన్తరిక్షః ప్రబుద్ధః పిప్పలాయనః ।
ఆవిర్హోత్రోఽథ ద్రుమిలశ్చమసః కరభాజనః ॥ ౨౧॥

త ఏతే భగవద్ద్రూపం విశ్వం సదసదాత్మకమ్ ।
ఆత్మనోఽవ్యతిరేకేణ పశ్యంతో వ్యచరన్మహీమ్ ॥ ౨౨॥

అవ్యాహతేష్టగతయః సురసిద్ధసాధ్య-

గస్తర్వయక్షనరకిన్నరనాగతోకాన్ ।

ముక్తాశ్చరన్తి మునిచారణభూతనాథ-

విద్యాధరద్విజగవాం భువనాని కామమ్ ॥ ౨౩॥

త ఏకదా నిమేః సత్రముపజగ్ముర్వదృచ్ఛయా ।

వితాయమానమృషిభిరజనాభే మహాత్మనః ॥ ౨౪॥

తాన్ దృష్ట్వా సూర్యసంకాశాన్ మహాభాగవతాన్ నృప ।

యజమానోఽగ్నయో విప్రాః సర్వ ఏవోపతస్థిరే ॥ ౨౫॥

విదేహస్తానభిప్రేత్య నారాయణపరాయణాన్ ।

ప్రీతః సమూఽజయాశ్చక్రే ఆసనస్థాన్ యథార్హతః ॥ ౨౬॥

తాన్ రోచమానాన్ స్వరుచా బ్రహ్మపుత్రోపమాన్ నవ ।

ప్రవచ్ఛ పరమప్రీతః ప్రశ్రయావనతో నృపః ॥ ౨౭॥

విదేహ ఉవాచ

మన్యే భగవతః సాక్షాత్పార్షదాన్ వో మధుద్విషః ।

విష్ణోర్భూతాని లోకానాం పావనాయ చరన్తి హి ॥ ౨౮॥

దుర్లభో మానుషో దేహో దేహినాం క్షణభంగురః ।

తత్రాపి దుర్లభం మన్యే వైకుణ్ఠప్రియదర్శనమ్ ॥ ౨౯॥

అత ఆత్మన్తికం క్షేమం పృచ్ఛామో భవతోఽనఘాః ।

సంసారేఽస్మిన్ క్షణార్థోఽపి సత్యజ్ఞః శేవధిర్ఘ్నామ్ ॥ ౩౦॥

ధర్మాన్ భాగవతాన్ బ్రూత యది నః శ్రుతయే క్షమమ్ ।

యైః ప్రసన్నః ప్రపన్నాయ దాస్యత్యాత్మానమప్యజః ॥ ౩౧॥

శ్రీనారద ఉవాచ

ఏవం తే నిమినా పృష్టా వసుదేవ మహత్తమాః ।

ప్రతిపూజ్యాబ్రువన్ ప్రీత్యా ససదస్వర్త్విజం నృపమ్ ॥ ౩౨॥

కవిరువాచ

మన్యేఽకుతశ్చిద్భయమచ్యుతస్య

పాదామ్బుజోపాసనమత్ర నిత్యమ్ ।

ఉద్విగ్నబుద్ధేరసదాత్మభావా-

ద్విశ్వాత్మనా యత్ర నివర్తతే భీః ॥ ౩౩॥

యే వై భగవతా ప్రోక్తా ఉపాయా హ్యోత్మలబ్ధయే ।
అజ్ఞః పుంసామవిదుషాం విద్ధి భాగవతాన్ హి తాన్ ॥ ౩౪॥

యానాస్థాయ నరో రాజన్ న ప్రమాద్యేత కర్హిణిత్ ।
ధావన్ నిమీల్య వా నేత్రే న స్థలేన్న పతేదిహ ॥ ౩౫॥

కాయేన వాచా మనసేన్ద్రియైర్వా
బుద్ధ్యాత్మనా వానుసృతస్వభావాత్ ।
కరోతి యద్యత్సకలం పరస్మై
నారాయణాయేతి సమర్పయేత్తత్ ॥ ౩౬॥

భయం ద్వితీయాభినివేశతః స్యా-
దీశాదపేతస్య విపర్యయోఽస్మృతిః ।
తస్మాదయాతో బుధ ఆభజేత్తం
భక్త్యైకయేశం గురుదేవతాత్మా ॥ ౩౭॥

అవిద్యమానోఽప్యవభాతి హి ద్వయో
ధ్యాతుర్ధియా స్వప్నమనోరథౌ యథా ।
తత్కర్మసక్కుల్పవికల్పకం మనో
బుధో నిరున్ధ్యాదభయం తతః స్యాత్ ॥ ౩౮॥

శృణ్వన్ సుభద్రాణి రథాఙ్గపాణే-
ర్జన్మాని కర్మాణి చ యాని లోకే ।
గీతాని నామాని తదర్థకాని
గాయన్ విలజ్జో విచరేదసఙ్గః ॥ ౩౯॥

ఏవంవ్రతః స్వప్రియనామకీర్త్యా
జాతానురాగో ద్రుతచిత్త ఉచ్యైః ।
హసత్యథో రోదితి రౌతి గాయ-
తుస్మాదవన్నృత్యతి లోకబాహ్యః ॥ ౪౦॥

ఖం వాయుమగ్నిం సలిలం మహీం చ
జ్యోతీంషి సత్త్వాని దిశో ద్రుమాదీన్ ।
సరితృముద్రాంశ్చ హరేః శరీరం
యత్కిం చ భూతం ప్రణమేదనస్యః ॥ ౪౧॥

భక్తిః పరేశానుభవో విరక్తి-

రన్యత్ర బైష త్రిక ఏకకాలః ।

ప్రపద్యమానస్య యథాశ్చతః స్యు-

స్తుష్టిః పుష్టిః క్షుదపాయోఽనుఘాసమ్ ॥ ౪౨॥

ఇత్యచ్యుతాఙ్గిం భజతోఽనువృత్త్యా

భక్తిర్విరక్తిర్భగవత్ప్రబోధః ।

భవన్తి వై భాగవతస్య రాజం-

స్తతః పరాం శాన్తిముపైతి సాక్షాత్ ॥ ౪౩॥

రాజోవాచ

అథ భాగవతం బ్రూత యద్ధర్మో యాదృశో నృణామ్ ।

యథాఽఽచరతి యదూబ్రుతే యైర్నిజైర్భగవత్ప్రియః ॥ ౪౪॥

హరిరువాచ

సర్వభూతేషు యః పశ్యేద్భగవదాభావమాత్మనః ।

భూతాని భగవత్యాత్మన్యేష భాగవతోత్తమః ॥ ౪౫॥

ఈశ్వరే తదధీనేషు బాలిశేషు ద్విషత్సు చ ।

ప్రేమమైత్రికృపాపేక్షా యః కరోతి స మధ్యమః ॥ ౪౬॥

అర్చాయామేవ హరయే పూజాం యః శ్రద్ధయేహతే ।

న తద్భక్తేషు చాన్యేషు స భక్తః ప్రాకృతః స్మృతః ॥ ౪౭॥

గృహీత్వాపీన్ద్రియైర్థాన్ యో న ద్వేష్టి న హృష్యతి ।

విష్టోర్మాయామిదం పశ్యన్ స వై భాగవతోత్తమః ॥ ౪౮॥

దేహేన్ద్రియప్రాణమనోధియాం యో

జన్మాప్యయక్షుద్భయతర్షకృచ్ఛైః ।

సంసారధర్మైరవిముహ్యమానః

స్మృత్యా హరేర్భాగవతప్రధానః ॥ ౪౯॥

న కామకర్మబీజానాం యస్య చేతసి సమ్భవః ।

వాసుదేవైకనిలయః స వై భాగవతోత్తమః ॥ ౫౦॥

న యస్య జన్మకర్మభ్యాం న వర్ణాశ్రమజాతిభిః ।

సజ్జతేఽస్మిన్నహమ్భావో దేహా వై స హరేః ప్రియః ॥ ౫౧॥

న యస్య స్వః పర ఇతి విత్తేష్వాత్మని వా భిదా ।
సర్వభూతసమః శాన్తః స వై భాగవతోత్తమః ॥ ౫౨॥

త్రిభువనవిభవహేతవేఽప్యకుణ్ణ-
స్మృతిరజితాత్మసురాదిభిర్విమృగ్యాత్ ।
న చలతి భగవత్పదారవిన్దా-
ల్లవనిమిషార్థమపి యః స వైష్ణవార్గ్యః ॥ ౫౩॥

భగవత ఉరువిక్రమాఙ్ఘ్రిశాఖా-
నఖమణిచన్ద్రికయా నిరస్తతాపే ।
హృది కథముపసీదతాం పునః స
ప్రభవతి చన్ద్ర ఇవోదీతేఽర్కతాపః ॥ ౫౪॥

విస్మజతి హృదయం న యస్య సాక్షా-
ద్ధరిరవశాభిహితోఽప్యఘోషనాశః ।
ప్రణయరశనయా ధృతాఙ్ఘ్రిపద్మః
స భవతి భాగవతప్రధాన ఉక్తః ॥ ౫౫॥

ఇతి శ్రీమద్భాగవతే మహాపురాణే పారమహంస్యాం
సంహితాయాం ఏకాదశస్కంధే ద్వితీయోఽధ్యాయః ॥ ౨॥

తృతీయోఽధ్యాయః - ౧౧.౩

రాజోవాచ
పరస్య విష్ణోరీశస్య మాయినామపి మోహినీమ్ ।
మాయాం వేదితుమిచ్ఛామో భగవన్తో బ్రువన్తు నః ॥ ౧॥
నానుత్పప్యే జషన్ యుష్మద్వచో హరికథామృతమ్ ।
సంసారతాపనిస్తప్తో మర్త్యస్తత్తాపభేషజమ్ ॥ ౨॥

అన్తరిక్ష ఉవాచ
ఏభిర్భూతాని భూతాత్మా మహాభూతైర్మహాభుజ ।
ససర్జోచ్ఛావచాన్యాద్యః స్వమాత్రాత్మప్రసిద్ధయే ॥ ౩॥
ఏవం సృష్టాని భూతాని ప్రవిష్టః పంచధాతుభిః ।
ఏకథా దశధాఽఽత్మానం విభజన్ జషతే గుణాన్ ॥ ౪॥
గుణైర్గుణాన్ స భుజ్జ్ఞాన ఆత్మప్రద్యోతితైః ప్రభుః ।

మన్యమాన ఇదం సృష్టమాత్మానమిహ సజ్జతే || ౫ ||
 కర్మాణి కర్మభిః కుర్వన్ సనిమిత్తాని దేహభృత్ |
 తత్తత్కర్మఫలం గృహ్లాన్ భ్రమతీహ సుఖేతరమ్ || ౬ ||
 ఇత్థం కర్మగతీర్గచ్ఛన్ బహ్వభద్రవహః పుమాన్ |
 ఆభూతసమ్లుప్తవాత్సర్గప్రలయావశ్నుతేఽవశః || ౭ ||
 ధాతుపప్లవ ఆసన్నే వ్యక్తం ద్రవ్యగుణాత్మకమ్ |
 అనాదినిధనః కాలో హ్యవ్యక్తాయాపకర్షతి || ౮ ||
 శతవర్షా హ్యనావృష్టిర్భవిష్యత్సుల్యబ్రణా భువి |
 తత్కాలోపచిత్తోష్ణారోగ్ లోకాంస్త్రీన్ ప్రతపిష్యతి || ౯ ||
 పాతాలతలమారభ్య సజ్కర్షణముఖానలః |
 దహన్నూర్ధ్వశిఖో విష్యగ్వర్ధతే వాయునేరితః || ౧౦ ||
 సాంవర్తకో మేఘగణో వర్షతి స్మ శతం సమాః |
 ధారాభిర్వాహస్తాభిర్లీయతే సలిలే విరాట్ || ౧౧ ||
 తతో విరాజముత్సుజ్య వైరాజః పురుషో నృప |
 అవ్యక్తం విశతే సూక్ష్మం నిరిన్ధన ఇవానలః || ౧౨ ||
 వాయునా హృతగన్ధా భూః సలిలత్వాయ కల్పతే |
 సలిలం తద్ధృతరసం జ్యోతిష్టాయోపకల్పతే || ౧౩ ||
 హృతరూపం తు తమసా వాయో జ్యోతిః ప్రలీయతే |
 హృతస్పర్శోఽవకాశేన వాయుర్నభసి లీయతే || ౧౪ ||
 కాలాత్మనా హృతగుణం నభ ఆత్మని లీయతే |
 ఇన్ద్రియాణి మనో బుద్ధిః సహ వైకారికైర్నృప |
 ప్రవిశన్తి హ్యహజ్కారం స్వగుణైరహమాత్మని || ౧౫ ||
 ఏషా మాయా భగవతః సర్గస్థిత్యస్తకారిణీ |
 త్రివర్ణా వర్ణితాస్మాభిః కిం భూయః శ్రోతుమిచ్ఛసి || ౧౬ ||
 రాజోవాచ
 యథైతామైశ్వరీం మాయాం దుస్తరామకృతాత్మభిః |
 తరన్త్యజ్ఞః స్థూలధియో మహర్ష ఇదముచ్యతామ్ || ౧౭ ||

ప్రబుద్ధ ఉవాచ

కర్మాణ్యారభమాణానాం దుఃఖహత్యై సుఖాయ చ |
పశ్యేత్పాకవిపర్యాసం మిథునీచారిణాం నృణామ్ || ౧౮||

నిత్యార్దీదేన విత్తేన దుర్లభేనాత్మమృత్యునా |
గృహోపత్యాప్తపశుభిః కా ప్రీతిః సాధితైశ్చలైః || ౧౯||

ఏవం లోకం పరం విద్యాన్నశ్వరం కర్మనిర్మితమ్ |
సతుల్యాతిశయధ్వంసం యథా మణ్డలవర్తినామ్ || ౨౦||

తస్మాద్గురుం ప్రపద్యేత జిజ్ఞాసుః శ్రేయ ఉత్తమమ్ |
శాబ్దే పరే చ నిష్ఠాతం బ్రహ్మణ్యుపశమాశ్రయమ్ || ౨౧||

తత్ర భాగవతాన్ ధర్మాన్ శిష్యేర్గుర్వాత్మదైవతః |
అమాయయానువృత్త్యా యైస్తుష్యేదాత్మాఽఽత్మదో హరిః || ౨౨||

సర్వతో మనసోఽసజ్గమాదౌ సజ్గం చ సాధుషు |
దయాం మైత్రీం ప్రశ్రయం చ భూతేష్వద్ధా యథోచితమ్ || ౨౩||

శౌచం తపస్త్రితీక్షణం చ మానం స్వాధ్యాయమార్జవమ్ |
బ్రహ్మచర్యమహింసాం చ సమత్వం ద్వన్ద్వసంజ్ఞయోః || ౨౪||

సర్వత్రాత్మేశ్వరాస్వీక్షణం కైవల్యమనికేతతామ్ |
వివిక్తవీరవసనం సన్తోషం యేన కేనచిత్ || ౨౫||

శ్రద్ధాం భాగవతే శాస్త్రేఽనిన్దామన్యత్ర చాపి హి |
మనో వాక్కుర్మదణ్డం చ సత్యం శమదమావపి || ౨౬||

శ్రవణం కీర్తనం ధ్యానం హరేరదుభృతకర్మణః |
జన్మకర్మగుణానాం చ తదర్థేఽఖిలచేష్టితమ్ || ౨౭||

ఇష్టం దత్తం తపో జప్తం వృత్తం యచ్ఛాత్మనః ప్రియమ్ |
దారాన్ సుతాన్ గృహాన్ ప్రాణాన్ యత్పరస్మై నివేదనమ్ || ౨౮||

ఏవం కృష్ణాత్మనాథేషు మనుష్యేషు చ సౌహృదమ్ |
పరిచర్యాం చోభయత్ర మహాత్సు నృషు సాధుషు || ౨౯||

పరస్పరానుకథనం పావనం భగవద్యశః |
మిథో రతిర్మిథస్తుష్టిర్నివృత్తిర్మిథ ఆత్మనః || ౩౦||

స్మరన్తః స్మారయన్తశ్చ మిథోఽఘౌఘహారం హరిమ్ |

భక్త్యా సజ్ఞాతయా భక్త్యా బిభ్రతుఃత్పులకాం తనుమ్ || 3౧||

క్వచిద్దుదన్త్యచ్యుతచిన్తయా క్వచి-
ద్ధసన్తి నన్తన్తి వదన్త్యలౌకికాః |

న్సృత్యన్తి గాయన్త్యనుశీలయన్త్యజం
భవన్తి తూష్టిం పరమేత్య నిర్వృతాః || 3౨||

ఇతి భాగవతాన్ ధర్మాన్ శిక్షన్ భక్త్యా తదుత్థయా |
నారాయణపరో మాయామజ్ఞాన్తరతి దుస్తరామ్ || 33||

రాజోవాచ

నారాయణాభిధానస్య బ్రహ్మణః పరమాత్మనః |
నిష్ఠామర్షథ నో వక్తుం యూయం హి బ్రహ్మవిత్తమాః || 3౪||

పిప్పలాయన ఉవాచ

స్థిత్యుద్భవప్రలయహేతురహేతురస్య
యత్స్వప్నజాగరసుషుప్తిషు సద్భూహిశ్చ |
దేహేన్ద్రియాసుహృదయాని చరన్తి యేన
సజ్ఞోచితాని తదవేహి పరం నరేన్ద్ర || 3౫||

నైతన్మనో విశతి వాగుత చక్షురాత్మా
ప్రాణేన్ద్రియాణి చ యథానలమర్చిషః స్వాః |
శబ్ధోఽపి బోధకనిషేధతయాఽఽత్మమూల-
మర్థోక్తమాహ యదృతే న నిషేధసిద్ధిః || 3౬||

సత్త్వం రజస్వమ ఇతి త్రివృదేకమాదౌ
నూత్రం మహానహమితి ప్రవదన్తి జీవమ్ |
జ్ఞానక్రియార్థఫలరూపతయోరుశక్తి
బ్రహ్మైవ భాతి సదసచ్చ తయోః పరం యత్ || 3౭||

నాత్మా జజాన న మరిష్యతి నైధతేఽసౌ
న క్షీయతే సవనవిద్యుభిచారిణాం హి |
సర్వత్ర శశ్వదనపాయ్యుపలబ్ధిమాత్రం
ప్రాణో యథేన్ద్రియబలేన వికల్పితం సత్ || 3౮||

అణ్డోషు పేశిషు తరుష్యవినిశ్చితేషు
ప్రాణో హి జీవముపధావతి తత్ర తత్ర |

సన్నే యదిన్ద్రియగణేఽహమి చ ప్రసుప్తే
కూటస్థ ఆశయమృతే తదనుస్మృతిర్నః ॥ ౩౯ ॥

యర్హ్యజ్జనాభవరణైషణయోరుభక్త్యా
చేతోమలాని విధమేద్గుణకర్మజాని ।
తస్మిన్ విశుద్ధ ఉపలభ్యత ఆత్మతత్త్వం
సాక్షాద్యథామలదృశోః సవితృప్రకాశః ॥ ౪౦ ॥

రాజోవాచ
కర్మయోగం వదత నః పురుషో యేన సంస్కృతః ।
విధూయేహాశు కర్మాణి నైష్కర్మ్యం విన్దతే పరమ్ ॥ ౪౧ ॥
ఏవం ప్రశ్నమృషీన్ పూర్వమప్యచ్ఛం పితురన్తికే ।
నాబ్రువన్ బ్రహ్మణః పుత్రాస్తత్ర కారణముచ్యతామ్ ॥ ౪౨ ॥

ఆవిర్హోత్ర ఉవాచ
కర్మాకర్మవికర్మేతి వేదవాదో న తాకికః ।
వేదస్య చేశ్వరాత్మత్వాత్తత్ర ముహ్యాన్తి సూరయః ॥ ౪౩ ॥
పరోక్షవాదో వేదోఽయం బాలానామనుశాసనమ్ ।
కర్మమోక్షాయ కర్మాణి విధత్తే హ్యగదం యథా ॥ ౪౪ ॥
నాచరేద్యస్తు వేదోక్తం స్వయమజ్ఞోఽజితేన్ద్రియః ।
వికర్మణా హ్యధర్మేణ మృతోఽర్మ్యత్వముపైతి సః ॥ ౪౫ ॥

వేదోక్తమేవ కుర్వాణో నిఃసంకోఽర్పితమీశ్వరే ।
నైష్కర్మ్యం లభతే సిద్ధిం రోచనార్థా ఫలశ్రుతిః ॥ ౪౬ ॥
య ఆశు హృదయగ్రన్థిం నిర్జిహ్విర్యః పరాత్మనః ।
విధినోపచరేద్దేవం తస్మాక్తేన చ కేశవమ్ ॥ ౪౭ ॥
లభ్యానుగ్రహ ఆచార్యాత్తేన సన్దర్శితాగమః ।
మహాపురుషమభ్యర్చేన్నూర్త్యాభిమతయాఽఽత్మనః ॥ ౪౮ ॥

శుచిః సమ్ముఖమాసీనః ప్రాణసంయమనాదిభిః ।
పిణ్డం విశోధ్య సన్నాసకృతరక్షోఽర్చయేద్ధరిమ్ ॥ ౪౯ ॥
అర్పాదౌ హృదయే చాపి యథా లబ్ధోపచారకైః ।
ద్రవ్యక్షిత్యాత్మలిక్ష్ణాని నిష్పాద్య ప్రోక్ష్య చాసనమ్ ॥ ౫౦ ॥

పాద్యాదీనుపకల్ప్యాథ సన్నిధాప్య సమాహితః ।
 హృదాదిభిః కృతన్యాసో మూలమస్త్రేణ చార్చయేత్ ॥ ౫౧॥
 సాఙ్గోపాఙ్గాం సపార్షదాం తాం తాం మూర్తిం స్వమస్త్రతః ।
 పాద్యాధ్వాచమనీయాధ్యైః స్నానవాసోవిభూషణైః ॥ ౫౨॥
 గన్ధమాల్యాక్షతస్రగ్భిర్ధూపదీపోపహారకైః ।
 సాఙ్గం సమ్ప్రాజ్య విధివత్సవైః స్తుత్వా నమేద్ధరిమ్ ॥ ౫౩॥
 ఆత్మానం తన్మయం ధ్యాయన్ మూర్తిం సమ్ప్రాజయేద్ధరేః ।
 శేషామాధాయ శిరసి స్వధామ్నూద్వాస్య సత్కృతమ్ ॥ ౫౪॥
 ఏవమగ్న్యూర్కతోయాదావతిథౌ హృదయే చ యః ।
 యజతీశ్వరమాత్మానమచిరాన్మృత్యుతే హి సః ॥ ౫౫॥
 ఇతి శ్రీమద్భాగవతే మహాపురాణే పారమహంస్యాం
 సంహితాయాం ఏకాదశస్కంధే తృతీయోఽధ్యాయః ॥ ౩॥

చతుర్థోఽధ్యాయః - ౧౧.౪

రాజోవాచ

యాని యాసీహ కర్మాణి యైరైః స్వచ్ఛన్దజన్మభిః ।
 చక్రే కరోతి కర్తా వా హరిస్తాని బ్రువన్తు సః ॥ ౧॥

ద్రుమిల ఉవాచ

యో వా అనన్తస్య గుణాననన్తా-
 ననుక్రమిష్యన్ స తు బాలబుద్ధిః ।
 రజాంసి భూమేర్గణయేత్కథఙ్కృత్
 కాలేన నైవాఖిలశక్తిధామ్నః ॥ ౨॥

భూతైర్యదా పఞ్చభిరాత్మసృష్టైః
 పురం విరాజం విరచయ్య తస్మిన్ ।
 స్వాంశేన విష్టః పురుషాభిధాన-
 మవాప నారాయణ ఆదిదేవః ॥ ౩॥

యత్కాయ ఏష భువనత్రయసన్నివేశో
 యస్యేన్ద్రియైస్తనుభృతాముభయేన్ద్రియాణి ।

జ్ఞానం స్వతః శ్వసనతో బలమోజ ఈహా
సత్త్వాదిభిః స్థితిలయోద్భవ ఆది కర్తా ॥ ౪ ॥

ఆదావభూచ్చతధృతీ రజసాస్య సగ్గే
విష్ణుః స్థితౌ క్రతుపత్తిర్విజధర్మనేతుః ।
రుద్రోఽప్యయాయ తమసా పురుషః స ఆద్య
ఇత్యుద్భవస్థితిలయాః సతతం ప్రజాసు ॥ ౫ ॥

ధర్మస్య దక్షదుహితర్యజనిష్ఠ మూర్త్యాం
నారాయణో నరఋషిప్రవరః ప్రశాంతః ।
నైష్కర్మ్యలక్షణమువాచ చచార కర్మ
యోఽద్యాపి చాస్త ఋషివర్యనిషేవితాఙ్గీః ॥ ౬ ॥

ఇన్ద్రో విశక్క్య మమ ధామ జిఘృక్షతీతి
కామం న్యయుక్త్య సగణం స బదర్యుపాఖ్యమ్ ।
గత్వాప్సరోగణవసన్తసుమన్దవాతైః
స్త్రీప్రేక్షణేషుభిరవిధ్యదతన్మహిజ్ఞః ॥ ౭ ॥

విజ్ఞాయ శక్రకృతమక్రమమాదిదేవః
ప్రాహ ప్రహస్య గతవిస్మయ ఏజమానాన్ ।
మా బైష్ట భో మదన మారుత దేవవధోఽ
గృష్ణీత నో బలిమశూన్యమిమం కురుధ్వమ్ ॥ ౮ ॥

ఇత్థం బ్రువత్యభయదే నరదేవ దేవాః
సనీడనమృశిరసః సఘృణం తమూచుః ।
నైతద్విభో త్వయి పరేఽవికృతే విచిత్రం
స్వారామధీరనికరానతపాదపద్మే ॥ ౯ ॥

త్వాం సేవతాం సురకృతా బహవోఽన్తరాయాః
స్వాకో విలక్ష్మ్య పరమం వ్రజతాం పదం తే ।
నాన్యస్య బర్హిషి బలీన్ దదతః స్వభాగాన్
ధత్తే పదం త్వమవితా యది విఘ్నమూర్షి ॥ ౧౦ ॥

క్షుత్ప్రత్రీకాలగుణమారుతజైహ్వశైశ్చా-
నస్మానపారజలధీనతితీర్య కేచిత్ ।
క్రోధస్య యాన్తి విఫలస్య వశం పదే గో-

రృజ్జన్తి దుశ్చరతపశ్చ వృథోత్సృజన్తి || ౧౧||

ఇతి ప్రగృణతాం తేషాం స్త్రియోఽత్యదుభృతదర్శనాః |
దర్శయామాస శుశ్రూషాం స్వర్చితాః కుర్వతీర్విభుః || ౧౨||

తే దేవానుచరా దృష్ట్వా స్త్రియః శ్రీరివ రూపిణీః |
గన్ధేన ముముహుస్తాసాం రూపాదార్యహతశ్చియః || ౧౩||

తానాహ దేవదేవేశః ప్రణతాన్ ప్రహసన్నివ |
ఆసామేకతమాం వృజ్జ్వం సవర్ణాం స్వర్గభూషణామ్ || ౧౪||

ఓమిత్యాదేశమాదాయ నత్వా తం సురవన్దినః |
ఉర్వశిమప్పరఃశ్రేష్ఠాం పురస్కృత్య దివం యయుః || ౧౫||

ఇన్ద్రాయానమ్య సదసి శ్శృణ్వతాం త్రిదివోకసామ్ |
ఊమర్నారాయణబలం శక్రస్తత్రాస విస్మితః || ౧౬||

హంసస్వరూప్యవదదచ్యుత ఆత్మయోగం
దత్తః కుమార ఋషభో భగవాన్ పితా నః |
విష్ణుః శివాయ జగతాం కలయావత్త్రి-
స్తేనాహృతా మధుభిదా శ్రుతయో హయాన్యే || ౧౭||

గుప్తోఽప్యయే మనురిలౌషధయశ్చ మాత్యే
క్రాడే హతో దితిజ ఉద్ధరతామృనః ఙ్గామ్ |
కౌర్మే ధృతోఽద్రిరమృతోన్మథనే స్వప్రృష్ఠే
గ్రాహోత్ప్రపన్నమిభరాజమముఞ్చదార్తమ్ || ౧౮||

సంస్తున్వతోఽబ్ధిపతితాన్ శ్రమణాన్మషీంశ్చ
శక్రం చ వృత్రవధతస్తమసి ప్రవిష్టమ్ |
దేవస్త్రియోఽసురగృహే పిహితా అనాథా
జఘ్నేఽసురేన్యమభయాయ సతాం నృసింహే || ౧౯||

దేవాసురే యుధి చ దైత్యపతిన్ సురార్థే
హత్వాన్తరేషు భువనాన్యదధాత్కలాభిః |
భూత్వాథ వామన ఇమామహరదృపః ఙ్గాం
యాఞ్చాచ్చలేన సమదాదదితేః సుతేభ్యః || ౨౦||

నిఃక్షత్రియామకృత గాం చ త్రిఃసప్తకృతోఽ

రామస్తు హైహయకులాప్యయభార్గవాగ్నిః ।
 సోఽభిం బబన్ధ దశవక్త్రమహన్ సలజ్కం
 సీతాపతిర్జయతి లోకమలఘుకీర్తిః ॥ ౨౧॥

భూమేర్భరావతరణాయ యదుష్వజన్మా
 జాతః కరిష్యతి సురైరపి దుష్కరాణి ।
 వాదైర్విమోహయతి యజ్ఞకృతోఽతదర్హాన్
 శూద్రాన్ కలౌ ఊతిభుజో న్యహనిష్యదన్తే ॥ ౨౨॥

ఏవంవిధాని కర్మాణి జన్మాని చ జగత్పతేః ।
 భూరీణి భూరియశసో వర్ణితాని మహాభుజ ॥ ౨౩॥

ఇతి శ్రీమద్భాగవతే మహాపురాణే పారమహంస్యాం
 సంహితాయాం ఏకాదశస్కంధే చతుర్థోఽధ్యాయః ॥ ౪॥

పంచమోఽధ్యాయః - ౧౧.౫

రాజోవాచ
 భగవన్తం హరిం ప్రాయో న భజన్త్యాత్మవిత్తమాః ।
 తేషామశాన్తకామానాం కా నిష్ఠావిజితాత్మనామ్ ॥ ౧॥

చమస ఉవాచ
 ముఖబాహూరుపాదేభ్యః పురుషస్యాశ్రమైః సహ ।
 చత్వారో జజ్ఞిరే వర్ణా గుణైర్విప్రాదయః పృథక్ ॥ ౨॥

య ఏషాం పురుషం సాక్షాదాత్మప్రభవమీశ్వరమ్ ।
 న భజన్త్యవజానన్తి స్థానాదభ్రష్టాః పతన్త్యథః ॥ ౩॥

దూరే హరికథాః కేచిద్దూరే చాచ్యుతకీర్తనాః ।
 స్త్రియః శూద్రాదయశ్చైవ తేఽనుకమ్ప్యా భవాదృశామ్ ॥ ౪॥

విప్రో రాజన్యవైశ్యౌ చ హరేః ప్రాప్తాః పదాన్తికమ్ ।
 శ్రౌతేన జన్మనాథాపి ముహ్యన్త్యామ్నాయవాదినః ॥ ౫॥

కర్మణ్యకోవిదాః స్తబ్ధా మూర్ఖాః పణ్ణితమానినః ।
 వదన్తి చాటుకాన్ మూఢా యయా మాధ్వాస్య గిరోత్సుకాః ॥ ౬॥

రజసా ఘోరసజ్కల్పాః కాముకా అహిమన్యవః ।

దామ్భికా మానినః పాపా విహసన్త్యమ్యతప్రియాన్ ॥ ౭ ॥

వదన్తి తేనోన్యోన్యముపాసితస్త్రియో
గృహేషు మైథున్యపరేషు చాశిషః ।

యజన్త్యస్పృష్టాన్నవిధానదక్షిణం
వృత్త్యై పరం ఘ్నన్తి పశూనతద్విదః ॥ ౮ ॥

శ్రియా విభూత్యాభిజనేన విద్యయా
త్యాగేన రూపేణ బలేన కర్మణా ।
జాతస్మయేనాన్ధధియః సహేశ్వరాన్
సతోఽవమన్యన్తి హరిప్రియాన్ ఖిలాః ॥ ౯ ॥

సర్వేషు శశ్వత్తనుభృత్స్వవస్థితం
యథా ఖమాత్మానమభీష్టమిశ్వరమ్ ।
వేదోపగీతం చ న శ్చన్వితేఽబుధా
మనోరథానాం ప్రవదన్తి వార్తయా ॥ ౧౦ ॥

లోకే వ్యవాయామిషమద్యనేవా
నిత్యాస్తు జన్తోర్న హి తత్ర చోదనా ।
వ్యవస్థితస్తేషు వివాహయజ్ఞ-
సురాగ్రహారాసు నివృత్తిరిష్టా ॥ ౧౧ ॥

ధనం చ ధర్మైకఫలం యతో వై
జ్ఞానం సవిజ్ఞానమనుప్రశాన్తి ।
గృహేషు యుజ్ఞాన్తి కలేవరస్య
మృతుశ్చ న పశ్యన్తి దురన్తపీర్షమ్ ॥ ౧౨ ॥

యద్ధ్రాణభక్షో విహితః సురాయా-
స్తథా పశోరాలభనం న హింసా ।
ఏవం వ్యవాయః ప్రజయా న రత్యా
ఇమం విశుద్ధం న విదుః స్వధర్మమ్ ॥ ౧౩ ॥

యే త్వనేవంవిదోఽసన్తః స్తభాః సదభిమానినః ।
పశూన్ ద్రుహ్యన్తి విశ్రభాః ప్రేత్య ఖాదన్తి తే చ తాన్ ॥ ౧౪ ॥

ద్విషన్తః పరకాయేషు స్వాత్మానం హరిమీశ్వరమ్ ।
మృతకే సానుబన్ధేఽస్మిన్ బద్ధస్నేహోః పతన్త్యధః ॥ ౧౫ ॥

యే కైవల్యమసమ్భ్రుష్టా యే చాతీతాశ్చ మూఢతామ్ |
త్రైవర్గికా హ్యక్షణికా ఆత్మానం ఘాతయన్తి తే || ౧౬ ||

ఏత ఆత్మహనోఽశాన్తా అజ్ఞానే జ్ఞానమానినః |
సీదన్త్యకృతకృత్యా వై కాలధ్వస్తమనోరథాః || ౧౭ ||

హిత్యాత్మాయాసరచితా గృహోపత్యసుహృచ్చియః |
తమో విశన్త్యనిచ్ఛన్తో వాసుదేవపరాజ్ముఖాః || ౧౮ ||

రాజోవాచ

కస్మిన్ కాలే స భగవాన్ కిం వర్ణః కీదృశో నృభిః |
నామ్నా వా కేన విధినా పూజ్యతే తదిహోచ్యతామ్ || ౧౯ ||

కరభాజన ఉవాచ

కృతం త్రేతా ద్వాపరం చ కలిరిత్యేషు కేశవః |
నానావర్షాభిధాకారో నానైవ విధినేజ్యతే || ౨౦ ||

కృతే శుక్లశ్చతుర్బాహురటిలో వల్కలామ్బరః |
కృష్ణాజనోపవీతాక్షాన్ బిభృద్దణ్డకమణ్డలూ || ౨౧ ||

మనుష్యాస్తు తదా శాన్తా నిర్వైరాః సుహృదః సమాః |
యజన్తి తపసా దేవం శమేన చ దమేన చ || ౨౨ ||

హంసః సుపర్ణో వైకుణ్ఠో ధర్మో యోగేశ్వరోఽమలః |
ఈశ్వరః పురుషోఽవ్యక్తః పరమాత్మేతి గీయతే || ౨౩ ||

త్రేతాయాం రక్తవర్ణోఽసౌ చతుర్బాహుస్త్రీమేఖలః |
హిరణ్యకేశస్త్రయాత్మా స్తుక్సువాద్యుపలక్షణః || ౨౪ ||

తం తదా మనుజా దేవం సర్వదేవమయం హరిమ్ |
యజన్తి విద్యయా త్రయా ధర్మిష్ఠా బ్రహ్మవాదినః || ౨౫ ||

విష్ణుర్యజ్ఞః పృశ్నిగర్భః సర్వదేవ ఉరుక్రమః |
వృషాకపిర్ణయన్తశ్చ ఉరుగాయ ఇతీర్యతే || ౨౬ ||

ద్వాపరే భగవాన్జ్యోమః పీతవాసా నిజాయుధః |
శ్రీవత్సాదిభిరక్షైశ్చ లక్షణైరుపలక్షితః || ౨౭ ||

తం తదా పురుషం మర్త్యా మహారాజోపలక్షణమ్ |
యజన్తి వేదతన్త్రాభ్యాం పరం జిజ్ఞాసవో నృప || ౨౮ ||

నమస్తే వాసుదేవాయ నమః సజ్కర్షణాయ చ ।
ప్రద్యుమ్నాయానిరుద్ధాయ తుభ్యం భగవతే నమః ॥ ౨౯॥

నారాయణాయ ఋషయే పురుషాయ మహాత్మనే ।
విశ్వేశ్వరాయ విశ్వాయ సర్వభూతాత్మనే నమః ॥ ౩౦॥

ఇతి ద్వాపర ఉర్వీశ స్తువంతి జగదీశ్వరమ్ ।
నానాతస్రవిధానేన కలావపి యథా శ్శృణు ॥ ౩౧॥

కృష్ణవర్ణం త్విషాకృష్ణం సాఙ్గోపాఙ్గాస్త్రపార్షదమ్ ।
యజ్ఞైః సఙ్కీర్తనప్రామైర్యజన్తి హి సుమేధసః ॥ ౩౨॥

ధ్యేయం సదా పరిభవఘ్నమభీష్టదోహం
తీర్థాస్పదం శివవిరిఞ్చీనుతం శరణ్యమ్ ।
భృత్యార్తిహం ప్రణతపాల భవాబ్ధిపోతం
వందే మహాపురుష తే చరణారవిందమ్ ॥ ౩౩॥

త్యక్త్వా సుదుస్త్వజసురేస్పితరాజ్యలక్ష్మీం
ధర్మిష్ఠ ఆర్యవచసా యదగాదరణ్యమ్ ।
మాయామృగం దయితయేస్పితమన్వధావ-
ద్వందే మహాపురుష తే చరణారవిందమ్ ॥ ౩౪॥

ఏవం యుగానురూపాభ్యాం భగవాన్ యుగవర్తిభిః ।
మనుజైరిజ్యతే రాజన్ శ్రేయసామీశ్వరో హరిః ॥ ౩౫॥

కలిం సభాజయన్త్యార్యా గుణజ్ఞాః సారభాగినః ।
యత్ర సఙ్కీర్తనేనైవ సర్వస్వార్థోఽభిలభ్యతే ॥ ౩౬॥

న హ్యతః పరమో లాభో దేహీనాం భ్రామ్యతామిహ ।
యతో వినేత పరమాం శాన్తిం నశ్యతి సంస్పృతిః ॥ ౩౭॥

కృతాదిషు ప్రజా రాజన్ కలావిచ్ఛంతి సమ్భవమ్ ।
కలౌ ఖలు భవిష్యంతి నారాయణపరాయణాః ॥ ౩౮॥

క్వచిత్క్వచిన్మహారాజ ద్రవిడేషు చ భూరిశః ।
తామ్రపర్ణీ నదీ యత్ర కృతమాలా పయస్వినీ ॥ ౩౯॥

కావేరీ చ మహాపుణ్యా ప్రతీచీ చ మహానదీ ।
యే పిబంతి జలం తాసాం మనుజా మనుజేశ్వర ।

ప్రాయో భక్తా భగవతి వాసుదేవేఽమలాశయాః ॥ ౪౦॥

దేవర్షిభూతాస్తన్మణాం పితృణాం
న కింకరో నాయమృణీ చ రాజన్ ।

సర్వాత్మనా యః శరణం శరణ్యం
గతో ముకున్దం పరిహృత్య కర్తమ్ ॥ ౪౧॥

స్వపాదమూలం భజతః ప్రియస్య
త్యక్తాన్యభావస్య హరిః పరేశః ।

వికర్మ యచోత్పత్తితం కథణ్చ-
ద్ధునోతి సర్వం హృది సన్నివిష్టః ॥ ౪౨॥

నారద ఉవాచ

ధర్మాన్ భాగవతానితం శ్రుత్వాథ మిథిలేశ్వరః ।
జాయన్తేయాన్ మునీన్ ప్రితః సోపాధ్యాయో హ్యపూజయత్ ॥ ౪౩॥

తతోఽన్తర్దధిరే సిద్ధాః సర్వలోకస్య పశ్యతః ।
రాజా ధర్మానుపాతిష్ఠన్నవాప పరమాం గతిమ్ ॥ ౪౪॥

త్వమప్యేతాన్ మహాభాగ ధర్మాన్ భాగవతాన్ శ్రుతాన్ ।
ఆస్థితః శ్రద్ధయా యుక్తో నిఃసంకో యాస్యనే పరమ్ ॥ ౪౫॥

యువయోః ఖలు దమ్పత్యోర్యశసా పూరితం జగత్ ।
పుత్రతామగమద్యద్వాం భగవానీశ్వరో హరిః ॥ ౪౬॥

దర్శనాలింగనాలాపైః శయనాసనభోజనైః ।
ఆత్మా వాం పావితః కృష్ణే పుత్రస్నేహం ప్రకుర్వతోః ॥ ౪౭॥

వైరేణ యం నృపతయః శిశుపాలపౌణ్డ్ర-
శాల్యాదయో గతివిలాసవిలోకనాద్వైః ।

ధ్యాయన్త ఆకృతధియః శయనాసనాదౌ
తత్సామ్యమాపురనురక్తధియాం పునః కిమ్ ॥ ౪౮॥

మాపత్యబుద్ధిమకృథాః కృష్ణే సర్వాత్మనీశ్వరే ।
మాయామనుష్యభావేన గూఢైశ్వర్యే పరేఽవ్యయే ॥ ౪౯॥

భూభారాసురరాజన్యహస్తవే గుప్తయే సతామ్ ।
అవతీర్ణస్య నిర్వృత్త్యై యశో లోకే వితన్యతే ॥ ౫౦॥

శ్రీశుక ఉవాచ

ఏతచ్ఛ్రుత్వా మహాభాగో వసుదేవోఽతివిస్మితః ।
దేవకీ చ మహాభాగా జహతుర్మోహమాత్మనః ॥ ౫౧॥

ఇతిహాసమిమం పుణ్యం ధారయేద్యః సమాహితః ।
స విధూయేహ శమలం బ్రహ్మభూయాయ కల్పతే ॥ ౫౨॥

ఇతి శ్రీమద్భాగవతే మహాపురాణే పారమహంస్యాం
సంహితాయాం ఏకాదశస్కంధే పంచమోఽధ్యాయః ॥ ౫॥

జాయన్తేయగీతా సమాప్తా ।

Bhagavata Purana skandha 11, adhyAya 2-5

Conversation between nImI of videhas and navayogI (nine sons of Rishabha)
kavi, hari, antarikSha, prabuddha, pippalAyana, AvirhortA, drumila, chamasa,
and karabhAjana.

Proofread by PSA Easwaran

——
Jayanteya Gita from Shrimad Bhagavata

pdf was typeset on December 29, 2022

——
Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

